

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

602 00 BrnoÚdolní 39 Telefon: 542 542 111 Fax: 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

www.ochrance.cz

V Brně dne 6. června 2016 Č. j.: KVOP/PDCJ 1354/2016

Do vlastních rukou

Vážený pan Ing. J P

Sdělení o poskytnutí informace a rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti

Vážený pane P

dne 30. 5. 2016 byla do Kanceláře veřejného ochránce práv doručena Vaše žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o svobodném přístupu k informacím"), kterou žádáte:

- 1. kopii zprávy o šetření z vlastní iniciativy ze dne 21. 1. 2015, sp. zn. 4238/2014/VOP/PN.
- 2. kopii sdělení České obchodní inspekce ze dne 19. 3. 2015, sp. zn. ČOI 33306/15/0100,
- 3. kopie ochráncem kontrolovaných úvěrových smluv s poplatkem v anonymizované podobě, ze kterých vyplývalo, že Česká obchodní inspekce již provádí kontroly smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v souladu se zákonem č. 145/2010 Sb..
- kopie smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě, ve kterých podle ochránce nedošlo k promíchání varianty Finančního arbitra a varianty dle Evropské komise,
- 5. kopie odpovědí v anonymizované podobě adresované spotřebitelům, kteří se na ochránce obrátili s žádostí či podnětem k prošetření spotřebitelského úvěru s poplatkem, včetně kopií samotných smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě doložených spotřebiteli,
- kopii alespoň jedné smlouvy o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě, kterou ochránce kontroloval na České obchodní inspekci, která dle závěru ochránce je v souladu se zákonem č. 145/2010 Sb.,
- 7. sdělení, jakým způsobem provedl ochránce kontrolu v podnětu sp. zn. 7069/2015/VOP/DK, který se týkal ukládání a odůvodňování postihu ředitelem Ing. Švihlíkem z Hradce Králové,
- 8. sdělení, podle jakého zákona veřejný ochránce práv uznal, že je v pořádku, když navýšení postihu bylo písemně odůvodněno tak, že pokuta byla navýšena z důvodu, aby odvolací orgán mohl pokutu snížit,

- 9. sdělení, co veřejného ochránce práv vedlo ke schválení postupu ČOI, kdy došlo k překročení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí Ústředním inspektorátem ČOI o cca 200 dnů viz podnět sp. zn. 7069/2015/VOP/DK,
- 10. sdělení, jak se kontrola veřejného ochránce práv vypořádala s tím, že díky překročení lhůty pro vydání rozhodnutí o cca 7 měsíců nebyla vybrána pokuta 600 000 Kč, z důvodu zániku firmy (fúze), což byl jeden z bodů podnětu pod sp. zn. 7069/2015/VOP/DK,
- 11. sdělení, zda jsme z moci úřední předali kompetentním orgánům zjištění, která byla veřejnému ochránci práv předána v podnětu pod sp. zn. 7069/2015/VOP/DK (nesprávný úřední postup ČOI, a to překračování zákonných lhůt pro vydávání rozhodnutí, zdůvodňování postihu).

Ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, **se poskytují** k Vaší žádosti **níže uvedené informace:**

K bodu č. 1

Zpráva o šetření z vlastní iniciativy ze dne 21. 1. 2015, sp. zn. 4238/2014/VOP/PN je v anonymizované podobě zveřejněna v Evidenci stanovisek ochránce dostupné on-line z: http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/4112.

K bodu č. 2

Kopii sdělení České obchodní inspekce ze dne 19. 3. 2015, sp. zn. ČOI 33306/15/0100 Vám v anonymizované podobě zasílám přílohou tohoto sdělení.

K bodu č. 3, 4

Tyto informace nelze poskytnout, protože šetření z vlastní iniciativy nebylo zaměřeno na kontrolu jednotlivých smluv úvěrových společností, ale na sjednocení postupu ČOI při provádění dozoru a na posílení metodického vedení inspektorátů ČOI (viz zveřejněná zpráva o šetření z vlastní iniciativy). Blíže viz rozhodnutí o odmítnutí informací.

K bodu č. 5

Tuto informaci nelze poskytnout, neboť Kancelář veřejného ochránce práv žádnou takovou informací nedisponuje. Blíže viz rozhodnutí o odmítnutí informací.

K bodu č. 6

Tyto informace nelze poskytnout, protože šetření z vlastní iniciativy nebylo zaměřeno na kontrolu jednotlivých smluv úvěrových společností, ale na sjednocení postupu ČOI při provádění dozoru a na posílení metodického vedení inspektorátů ČOI (viz zveřejněná zpráva o šetření z vlastní iniciativy). Blíže viz rozhodnutí o odmítnutí informací.

K bodu č. 7

Ochránce kontroly neprovádí, v případě, že podnět splňuje náležitosti dané zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o veřejném ochránci práv"), zahájí šetření. Vaše podání nesplňovalo náležitosti podnětu, protože podnět se ve smyslu § 12 zákona o veřejném ochránci práv netýkal osoby, která jej podala, a šetření tedy nebylo zahájeno. Proto se ochránce ani věcně nezabýval otázkou vznesenou v tomto bodě.

K bodu č. 8

Ochránce neuznal, že je v pořádku, když navýšení postihu bylo písemně odůvodněno tak, že pokuta byla navýšena z důvodu, aby odvolací orgán mohl pokutu snížit. Ve Vaší věci nebylo zahájeno šetření, proto se ochránce ani věcně nezabýval otázkou vznesenou v tomto bodě.

K bodu č. 9

Ochránce neschválil postup ČOI, kdy došlo k překročení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí Ústředním inspektorátem ČOI o cca 200 dnů. Ve Vaší věci nebylo zahájeno šetření, proto se ochránce ani věcně nezabýval otázkou vznesenou v tomto bodě.

K bodu č. 10

Ochránce kontroly neprovádí, v případě, že podnět splňuje náležitosti dané zákonem o veřejném ochránci práv, zahájí šetření. Vaše podání nesplňovalo náležitosti podnětu a šetření tedy nebylo zahájeno, proto se ochránce ani věcně nezabýval otázkou vznesenou v tomto bodě.

K bodu č. 11

V případě, že zahájí šetření, shrne ochránce své závěry ve zprávě o šetření, kterou zasílá dotčenému úřadu a stěžovateli. Ve Vaší věci nebylo zahájeno šetření, ochránce proto neučinil žádná zjištění, která by mohl předat kompetentním orgánům.

Pro úplnost uvádím, že k bodům č. 7-11 žádosti se bude vyjadřovat veřejná ochránkyně práv Mgr. Anna Šabatová, Ph.D. v odpovědi na doplnění, které jste zaslal dne 25. května 2016 ke sp. zn. 7069/15/VOP/DK.

Současně

vydává Kancelář veřejného ochránce práv jako povinný subjekt dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a současně jako osoba pověřená v souladu s ustanovením § 25 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv veřejným ochráncem práv k plnění povinností veřejného ochránce práv podle zákona o svobodném přístupu k informacím, v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 a § 15 a ustanovením § 20 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, ve spojení s ustanovením § 67 a násl. zákona č.500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen" správní řád") toto

ROZHODNUTÍ,

kterým k žádosti pana Ing. J P bytem ze dne 30. 5. 2016 podle ustanovení § 15 o svobodném přístupu k informacím ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítá poskytnutí kopií všech listin, týkajících se bodu 3, 4, 5 a 6 žádosti.

Odůvodnění:

Dne 30. 5. 2016 se na veřejného ochránce práv obrátil pan Ing. J P s žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Mimo jiné požádal o kopie ochráncem kontrolovaných úvěrových smluv s poplatkem v anonymizované podobě, ze kterých vyplývalo, že Česká obchodní inspekce již provádí kontroly smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v souladu se zákonem č. 145/2010 Sb. (bod 3 žádosti), kopie smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě, ve kterých podle ochránce nedošlo k promíchání varianty Finančního arbitra a varianty dle Evropské komise (bod 4 žádosti), kopie odpovědí v anonymizované podobě adresované spotřebitelům, kteří se na ochránce obrátili s žádostí či podnětem k prošetření spotřebitelského úvěru s poplatkem, včetně kopií samotných smluv o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě doložených spotřebitelem (bod 5 žádosti) a kopii alespoň jedné smlouvy o spotřebitelském úvěru s poplatkem v anonymizované podobě, kterou ochránce kontroloval na České obchodní inspekci, která dle závěru ochránce je v souladu se zákonem č. 145/2010 Sb. (bod 6 žádosti).

K bodům 3, 4, 5 a 6 žádosti

Uvedené informace nelze poskytnout, protože veřejný ochránce práv žádnou takovou informací nedisponuje a ani nemá povinnost jí disponovat či ji nově vytvářet).

Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím je prostředkem veřejné kontroly nad činností povinných subjektů mj. státních orgánů. Povinné subjekty mají za podmínek stanovených zákonem povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, které mají k dispozici. Žadatelem požadovanou informaci nemá povinný subjekt k dispozici. Problematiku sjednávání spotřebitelských úvěrů s poplatkem řešil veřejný ochránce práv v rámci šetření z vlastní iniciativy, nikoliv z podnětu spotřebitelů či jiných fyzických či právnických osob.

Pokud žadatelem požadované informace neexistují, tj. nejsou ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím zaznamenány, nelze je z povahy věci dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout. Podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že "Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací."

Poskytnutí informace lze odmítnout nejen z důvodů právních, vymezených (zejména) v zákoně o svobodném přístupu k informacím, ale i z důvodů faktických, které v zákoně uvedeny nejsou. Judikatura Nejvyššího správního soudu za takový typický faktický důvod označuje právě také situaci, kdy povinný subjekt požadovanou informací nedisponuje. Judikatura dále uvádí, že "zprávu o tom, že informaci nelze poskytnout z faktických důvodů, je ovšem nutno vnímat jako odmítnutí žádosti, a nikoliv vyhovění..."

Výkladem pojmu "vytváření nových informací" podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č.j. 1 As 141/2011 (www.nssoud.cz).

Podle Nejvyššího správního soudu sleduje § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím (v souvislosti s podmínkami pro omezení práva na informace uvedené v čl. 17 odst. 5 Listiny) legitimní cíl, a to vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci nejsou jinak povinny.

Nejvyšší správní soud vychází z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím (s účinností 23. 3. 2006) vloženo výše citované ustanovení, z níž vyplývá, že "povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů."

Podle Nejvyššího správního soudu prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi nedisponuje. Dalším předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. Není povinností Kanceláře veřejného

¹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. dubna 2008, č. j. 2 As 71/2007-56, dostupný z: www.nssoud.cz.

ochránce práv disponovat informacemi, o které žadatel žádá, a není ani její povinností tyto informace nově vytvářet.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze v souladu s ustanovení § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím, a v souladu se Zásadami pro poskytování informací Kanceláří veřejného ochránce práv (viz www.ochrance.cz), podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení odvolání k vedoucímu Kanceláře prostřednictvím *vedoucí odboru právního*.

Mgr. Petra Zdražilová vedoucí odboru právního Kanceláře veřejného ochránce práv

Příloha

Kopie sdělení České obchodní inspekce ze dne 19. března 2015, sp. zn. ČOI 33306/15/0100 v anonymizované podobě